

1937 rok - Budowa i otwarcie linii kolejowej Sierpc - Brodnica

Pierwsze plany budowy linii normalnotorowej oparto na ustawie z dnia 2 marca 1920 r. o budowie linii (pisownia oryginalna) kolejowej Sierpc-Brodnica (Dziennik Ustaw Nr 23 poz. 126)¹ w brzmieniu:

126.

U S T A W A

z dnia 2 marca 1920 r.

o budowie linii kolejowej Sierpc-Brodnica.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do poczynienia wszelkich potrzebnych zarządzeń dla wykonania budowy kolei parowej, normalnotorowej z Sierpca do Brodnicy, jako kolei państwowej głównej, pierwszorzędnej, oraz do jej sfinansowania.

Art. 2. Budowa rozpocznie się w roku 1920.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Kolei Żelaznych do oznaczenia terminu otwarcia ruchu, oznaczenia stacji i przystanków, opracowania projektów budowy: ogólnego i szczegółowego oraz do ułożenia kosztorysu budowy.

Art. 4. Eksploatacja oraz ruch pociągów prowadzone będą wedle ustaw i przepisów, obowiązujących na kolejach państwowych.

Art. 5. Kredyt niezbędny na r. 1920 w ilości 20.000.000 mk. uchwała się.

Art. 6. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Kolei Żelaznych.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

Skulski

Minister Kolei Żelaznych:

K. Bartel

Art. 5. Kredyt niezbędny na r. 1920 w ilości 20.000.000 mk. uchwała się.

Art. 6. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Kolei Żelaznych.

Art. 7 Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ustawę podpisali: Marszałek: Trąpczyński, Prezydent Ministrów: Skulski, Minister Kolei Żelaznych: K. Bartel.

Pierwotnie pomiędzy Sierpcem a Rypinem powstała linia wąskotorowa (600 mm). W 1922 r. oddano do użytku odcinek wąskotorówki Sierpc – Szczutowo, a dnia 15 listopada 1929 r. odcinek Szczutowo – Rypin².

223.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 kwietnia 1935 r.

o budowie normalnotorowych kolei: Sierpc — Brodnica i Sierpc — Toruń.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 215) postanawiam co następuje:

Art. 1. Upoważnia się Rząd do budowy następujących normalnotorowych linii kolejowych użytku publicznego:

1) Sierpc — Brodnica, o charakterze kolei pierwszorzędnej, ogólnej długości około 55 km, od stacji kolejowej Sierpc do stacji Brodnica;

2) Sierpc — Toruń, o charakterze kolei drugorzędnej, ogólnej długości około 80 km, od stacji kolejowej Sierpc do połączenia z linią kolejową Toruń Mokre — Lubicz około stacji Lubicz.

Art. 2. Termin rozpoczęcia robót ustali Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Koszty budowy będą pokryte bądź drogą operacyjną kredytowych, opartych na specjalnych tytułach prawnych, bądź z kredytów wstawianych do preliminarza rozchodów funduszu inwestycyjnego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 5. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą ustawa z dnia 2 marca 1920 r. o budowie linii kolejowej Sierpc — Brodnica (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 126).

Art. 1 Upoważnia się Rząd do poczynienia wszelkich potrzebnych zarządzeń dla wykonania budowy kolei parowej, normalnotorowej z Sierpca do Brodnicy, jako kolei państwowej głównej, pierwszorzędnej, oraz do jej sfinansowania.

Art. 2. Budowa rozpocznie się w roku 1920.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Kolei Żelaznych do oznaczenia terminu otwarcia ruchu, oznaczenia stacji i przystanków, opracowania projektów budowy: ogólnego i szczegółowego oraz do ułożenia kosztorysu budowy.

Art. 4 Eksploatacja oraz ruch pociągów prowadzone będą wedle, ustaw i przepisów, obowiązujących na kolejach państwowych.

Budowę całego odcinka (55,4 km) rozpoczęto w 1935 r. na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 kwietnia 1935 r. o budowie normalnotorowych kolei: Sierpc — Brodnica i Sierpc — Toruń (Dziennik Ustaw Nr 29 poz. 223) ³ w brzmieniu:

Art 1. Upoważnia się Rząd do budowy następujących normalnotorowych linii kolejowych użytku publicznego:

1) Sierpc - Brodnica, o charakterze kolei pierwszorzędnej, ogólnej długości około 55 km, od stacji kolejowej Sierpc do stacji Brodnica;

2) Sierpc-Toruń, o charakterze kolei drugorzędnej, ogólnej długości około 80 km, od stacji kolejowej Sierpc do połączenia z linią kolejową Toruń — Mokre — Lubicz około stacji Lubicz.

Art. 2. Termin rozpoczęcia robót ustali Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Koszty budowy będą pokryte, bądź drogą operacyjną kredytowych, opartych na specjalnych tytułach prawnych, bądź z kredytów wstawianych do preliminarza rozchodów funduszu inwestycyjnego przedsiębiorstwa "Polskie Koleje Państwowe".

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

¹ Tekst ustawy pochodzi z: Bazy Internetowego Systemu Aktów Prawnych – ISAP i został opublikowany na stronie: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19200230126>

² Przypis autora: więcej w artykule „38. Linia kolejowa wąskotorowa 600 mm SIERPC-RYPIN”

³ Tekst ustawy pochodzi z: Bazy Internetowego Systemu Aktów Prawnych – ISAP i został opublikowany na stronie: <http://isap.sejm.gov.pl/VolumeServlet?type=wdu&rok=1935&numer=029>

Art. 5 (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą ustawa z dnia 2 marca 1920 r, o budowie linii kolejowej Sierpc - Brodnica (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 126).

Rozporządzenie podpisali:

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki

Prezes Rady Ministrów: W. Sławek

Minister Spraw Wewnętrznych: Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: Beck

Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski

Minister Skarbu: Wł. Zawadzki

Minister Sprawiedliwości: Czesław Michałowski

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: W. Jędrzejewicz

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: J. Poniatowski

Minister Przemysłu i Handlu: H. Floyar-Rajchman

Minister Komunikacji: M. Butkiewicz

Minister Opieki Społecznej: Jerzy Padorkowski

Minister Poczty i Telegrafów: E. Kaliński

W okresie 1935 - 1937 zbudowano linię normalnotorową pomiędzy Sierpcem i Brodnicą. Wskutek ukształtowania terenu budowa wymagała przeprowadzenia znacznych robót ziemnych. W 1936 r. wykonano prace ziemne i betonowe przy budowie podtorza⁴.

Dzięki dokumentacji fotograficznej Kuriera Codziennego zachowały się nieliczne fotografie dokumentujące budowę linii kolejowej Sierpc-Brodnica. Na stronie Narodowego Archiwum Cyfrowego zamieszczono kilka fotografii z tego okresu.

Tytuł tematu: Most na Skrwie w Sierpcu

Opis obrazu: Widok ogólny mostu. Widoczne drewniane podpory przęseł mostu.

Data wydarzenia:

Miejsce: Sierpc

Zdjęcie pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/82831/e85a80e7ad1ac6d7b3ea2b6a65ef3850/>

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier
Codzienny - Archiwum Ilustracji
Sygnatura: 1-G-3395

Wykonano montaż przęseł mostu przez Drwęcę pod Brodnicą, zamontowano urządzenia liniowe łączności telefonicznej i telegraficznej oraz zbudowano ok. 40% budynków służbowych. Oprócz tego wzniesiono m.in. most przez Skrwę pod Sierpcem. Koszt budowy tego odcinka wyniósł 8.640.000 ówczesnych złotych, co dopowiada 156.000 zł/km.

⁴ Strona: http://pl.wikipedia.org/wiki/Linia_kolejowa_nr_33.

KURIER BYDGOSKI Nr 227 z soboty dnia 2 października 1937 r. anonsuje⁵

Ukończenie budowy kolei Brodnica—Sierpc. Budowa nowej linii kolejowej Brodnica—Sierpc jest już na ukończeniu. Jeszcze w bieżącym tygodniu uruchomione będą pierwsze pociągi towarowe. Poświęcenie i otwarcie linii nastąpi w dniu 17 października. Linia Brodnica—Sierpc będąca przedłużeniem linii Płock—Sierpc ma długość 58 km. i trzy stacje: Kretki, Rypin i Szczutowo. Na odcinku Brodnica—Sierpc kursować będą narazie dwie pary pociągów.

Specjalny wysłannik redakcji Kurier Bydgoski Kazimierz Małycha donosi, o otwarciu w dniu 25 października 1937 roku nowej linii kolejowej i o wspaniałych uroczystościach na szlaku kolejowym Sierpc – Brodnica⁶. Redaktor pisze:

Wczoraj w sposób bardzo uroczysty dokonano otwarcia i poświęcenia nowej linii kolejowej Sierpc - Brodnica o długości 55 km. Linia ta posiada bardzo duże znaczenie gospodarcze. Łącznie z niedawno wykończonymi liniami Płock - Sierpc. Sierpc - Toruń i Sierpc - Nasielsk stwarza dwa nowe szlaki komunikacyjne.

Nowa Unia kolejowa Płock - Sierpc - Brodnica pełną wartość uzyska dopiero w przyszłym roku, gdy wykończony będzie nowy żelazny most przez Wisłę pod Płockiem. Wtedy Pomorze i Gdynia otrzymają, nowe, skrócone połączenie z Łodzią. Tą trasą będą mogły być przewożone produkty rolne z Mazowsza i wschodniej Części Pomorza do okręgów przemysłowych Łodzi i Zagłębia, a w kierunku odwrotnym węgiel i wyroby przemysłowe.

Na uroczystości wczorajsze do Sierpc przybyły dwa pociągi nadzwyczajne, z Torunia oraz z Warszawy. Dworzec w Sierpcu był wspaniale udekorowany. Potężne wrażenie wywierała dużych rozmiarów brama triumfalna. Na dworcu długi szpaler utworzyły organizacje ze Sierpca ze sztandarami i z orkiestrą kolejową z Torunia na czele.

Pociąg, wiozący ministra Komunikacji Ulrycha, przybył do Sierpca o godzinie 12,50. Ministrowi towarzyszyli: wiceminister komunikacji Piasecki, wiceminister przemysłu i handlu Sokołowski, prezes Najwyższej Izby Kontroli Państwa gen. Krzemieński, marszałkowie Sejmu i Senatu generał Trojanowski i inni.

Na dworcu w Sierpcu min. Ulrycha powitał dyrektor kolei inż. Dobrzycki z Torunia, poczem wszyscy Wysocy dostojnicy, wśród nich również ksiądz biskup dr Okoniewski i generał Thomm'e, przeszli przy dźwiękach hymnu narodowego przed frontem organizacji.

Przemówił dyr. Kolei inż. Dobrzycki, składając wszystkim podziękowanie za przyczynienie się do ukończenia tego pięknego dzieła, zwłaszcza kierownikowi budowy inż. Grafowi. Wspomniał m. in., że nowa linia kolejowa, przecinając żyzne okolice Mazowsza, dotąd pozbawione kolei, przyczyni się do wzrostu zamożności ludności, a także podniesienia kultury. Na nowej linii wybudowano dwa większe mosty żelazne, przez Skrwę i Drwęcę. O ogromie pracy świadczy fakt, że w same nasypy włożono około miliona metrów kubicznych ziemi oraz wybudowano 64 obiekty kolejowe.

⁵ Kurier Bydgoski Nr 227 z soboty dnia 2 października 1937 roku s. 7. Artykuł można odnaleźć na stronie Kujawsko Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej: ([POBIERZ ARTYKUŁ](http://kpbk.umk.pl/dlibra/results?action=SearchAction&skipSearch=true&mdirids=1&server%3Atype=both&tempQueryType=-3&encode=false&isExpandable=on&isRemote=off&roleId=-3&queryType=-3&dirids=1&rootid=1119&query=KURIER+BYDGOSKI+Nr+227+&localQueryType=-3&remoteQueryType=-2)) lub skopiuj link i wklej do przeglądarki internetowej: <http://kpbk.umk.pl/dlibra/results?action=SearchAction&skipSearch=true&mdirids=1&server%3Atype=both&tempQueryType=-3&encode=false&isExpandable=on&isRemote=off&roleId=-3&queryType=-3&dirids=1&rootid=1119&query=KURIER+BYDGOSKI+Nr+227+&localQueryType=-3&remoteQueryType=-2>

⁶ Kurier Bydgoski Nr 247, z wtorku dnia 26 października 1937 roku, s. 3. Artykuł można odnaleźć na stronie Kujawsko Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej: ([POBIERZ ARTYKUŁ](http://kpbk.umk.pl/dlibra/docmetadata?id=50319&from=&dirids=1&ver_id=&lp=1&Ql=)) lub skopiuj link i wklej do przeglądarki internetowej: http://kpbk.umk.pl/dlibra/docmetadata?id=50319&from=&dirids=1&ver_id=&lp=1&Ql=

Trzy stacje, Szczutowo, Rypin i Kretki, wyposażono we wszystkie urządzenia dla potrzeb ruchowych i handlowych. Ułożenia toru dokonano przy pomocy mechanicznego pociągu-dźwigu.

Tytuł tematu: Budowa linii kolejowej Sierpc-Toruń

Opis obrazu: Budowa linii kolejowej Sierpc-Toruń - pociąg-dźwig układa szyny kolejowe na torze.

Data wydarzenia: 1937

Zdjęcie obok pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/81117/6f2c180963174c7ae0c7a3a939406f21/>

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji
Sygnatura: 1-G-3140

Tytuł tematu: Uroczystość otwarcia linii kolejowej Sierpc-Brodnica na stacji w Sierpcu

Opis obrazu: Uroczyste poświęcenie przez biskupa chełmińskiego Stanisława Okoniewskiego. Widoczni również: minister komunikacji Juliusz Ulrych oraz wiceminister komunikacji Julian Piasecki.

Data wydarzenia: 1937-10

Miejsce: Sierpc

Osoby widoczne: Stanisław Wojciech Okoniewski, Juliusz Ulrych, Julian Piasecki,

kolejowa połączyła dwie rozdarte doniedawna dzielnice, Mazowsze i Pomorze. Jest ona nowym symbolem dążenia Polski do siły i potęgi. Odrabiamy zaniedbania zaborców. Tych zaniedbań wiekowej niewoli w kilku latach odrobić się nie da. Odrobimy je jednak w następnych dziesiątkach lat. W końcu p. minister wzywa całe społeczeństwo do dalszej rzetelnej społecznej współpracy i prosi o więcej zaufania Polaka do Polaka.

Teraz ks. biskup dr. (pisownia oryginalna) Okoniewski dokonał poświęcenia toru a minister Ulrych przeciął symboliczną wstęgę.

Zdjęcie obok pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<http://audiovis.nac.gov.pl/obraz/81116/6f2c180963174c7ae0c7a3a939406f21/>

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji
Sygnatura: 1-G-3139

Tytuł tematu: Budowa linii kolejowej Sierpc-Toruń

Opis obrazu: Budowa linii kolejowej Sierpc-Toruń - pociąg-dźwig układa szyny kolejowe na torze.

Data wydarzenia: 1937

Zdjęcie obok pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/81119/e85a80e7ad1ac6d7b3ea2b6a65ef3850/>

Autor: Pikiel Witold

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji
Sygnatura: 1-G-3142-1

Przy budowie zatrudniono miejscową ludność w liczbie około 750 dziennie. Przemawiali następnie ks. prałat Okólski oraz burmistrz Sierpc p. Jan Zugaj. Min. Ulrych w swoim przemówieniu nazwał doroczne jesienne uroczystości swego rodzaju "dożynkami kolejańskimi" (pisownia oryginalna). Nowa linia

Za chwilę pociąg z gośćmi ruszył przez bramę tryumfalną w pierwszą oficjalną podróż.

Tytuł tematu: Uroczystość otwarcia linii kolejowej Sierpc-Brodnica na stacji w Sierpcu

Opis obrazu: Uroczysty wjazd pierwszego pociągu przez bramę tryumfalną. Widoczny udekorowany parowóz Ty 23.

Data wydarzenia: 1937-10

Miejsce: Sierpc

Senator Siemiątkowski. „Nie bramy tryumfalne wznieśliśmy na Twoje, Panie Ministrze, powitanie, lecz płody naszej urodzajnej ziemi ścielimy Ci do stóp, te płody, które nowym szlakiem kolejowym pojedą w daleki świat”.

Sen. Siemiątkowski przy zwiedzaniu wystawy, informuje nas iż spółdzielczość rolnicza w Rypinie znajduje się na bardzo wysokim poziomie. Zagranicę i za Ocean wywozi się stąd rocznie za 4 miliony zł produktów rolnych, i to produktów najwyższej klasy. Ów szpaler z masłem eksportowym i napisami angielskimi wyroby mleczarskie, sery itp. w luksusowych opakowaniach przypominających opakowanie bekonowe wywołały wśród gości ogólne zainteresowanie i podziw. Widzieliśmy tu pozatem wielkich rozmiarów jabłka, dynie, cebulę,

Zdjęcie pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/81121/e85a80e7ad1ac6d7b3ea2b6a65ef3850/>

Autor: Pikiel Witold

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-G-3142-2

W Szczutowie pociąg wolno przejechał przez stację, witany przez miejscowe organizacje. Bardzo nastrojowo powitał min. Ulrycha Rypin - nie bramami tryumfalnymi, lecz wystawą rolniczą, wystawą produktów urodzajnej Ziemi Dobrzyńskiej. W imieniu społeczeństwa tej ziemi zabrał głos

W Kretkach powitał p. ministra hr Sierakowski zaś w Brodnicy, już na terytorium Pomorza, wojewoda Raczkiewicz i burmistrz Burkus.

Zdjęcie obok pochodzi ze strony internetowej Narodowego Archiwum Cyfrowego:

<http://audiovis.nac.gov.pl/obraz/81125/e85a80e7ad1ac6d7b3ea2b6a65ef3850/>

Autor: Pikiel Witold

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-G-3143

Tytuł tematu: Uroczystość otwarcia linii kolejowej Sierpc-Brodnica na stacji w Brodnicy

Opis obrazu: Powitanie ministra komunikacji Juliusza Ulrycha. Widoczni również m.in.: wiceminister komunikacji Julian Piasecki, dyrektor Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych Bogusław Dobrzycki, wojewoda pomorski Władysław Raczkiewicz.

Data wydarzenia: 1937-10

Miejsce: Brodnica

Osoby widoczne: Władysław Raczkiewicz, Bogusław Dobrzycki, Julian Piasecki, Juliusz Ulrych,

Otwarcie nowej linii kolejowej.

Wspaniałe uroczystości na szlaku kolejowym Sierpc-Brodnica.

Od specjalnego wysłannika redakcji „Kuriera Bydgoskiego”.

Wczoraj w sposób bardzo uroczysty dokonano otwarcia i poświęcenia nowej linii kolejowej Sierpc — Brodnica o długości 55 km. Linia ta posiada bardzo duże znaczenie gospodarcze. Łącznie z niedawno wykończonymi liniami Plock — Sierpc, Sierpc — Toruń i Sierpc — Nasielsk stwarza dwa nowe szlaki komunikacyjne.

Nowa linia kolejowa Plock — Sierpc — Brodnica pełną wartość uzyska dopiero w przyszłym roku, gdy wykończony będzie nowy żelazny most przez Wisłę pod Plockiem. Wtedy Pomorze i Gdynia otrzymają nowe, skrócone połączenie z Łodzią. Tą trasą będą mogły być przewożone produkty rolne z Mazowsza i wschodniej części Pomorza do okręgów przemysłowych Łodzi i Zagłębia, a w kierunku odwrotnym węgiel i wyroby przemysłowe.

Na uroczystości wczorajsze do Sierpca przybyły dwa pociągi nadzwyczajne, z Torunia oraz z Warszawy. Dworzec w Sierpcu był wspaniale udekorowany. Potężne wrażenie wywierała dużych rozmiarów brama triumfalna. Na dworcu długi szpaler utworzyły organizacje ze Sierpca ze sztandarami i z orkiestrą kolejową z Torunia na czele.

Pociąg, wiozący min. komunikacji Ulrycha, przybył do Sierpca o godzinie 12.50. Ministrowi towarzyszyli wicemin. komunikacji Piasecki, wicemin. przemysłu i handlu Sokółowski.

Na dworcu w Sierpcu min. Ulrycha powitał dyrektor kolei inż. Dobrzycki z Torunia, poczem wszyscy wysocy dostojnicy, wśród nich również książę biskup dr. Okoniewski i gen. Thommée, przeszli przy dźwiękach hymnu narodowego przed frontem organizacji.

Przemówił dyr. kolei inż. Dobrzycki, składając wszystkim podziękowanie za przyczynienie się do ukończenia tego pięknego dzieła, zwłaszcza kierownikowi budowy inż. Grafiowi. Wspominał m. in., że nowa linia kolejowa, przecinając żyzne okolice Mazowsza, dotąd pozbawione kolei, przyczyni się do wzrostu zamożności ludności, a także podniesienia kultury. Na nowej linii wybudowano dwa wielkie mosty żelazne, przez Skrwę i Drwęcę. O ogromie pracy świadczy fakt, że w same nasypy włożono około miliona metrów kubicznych ziemi oraz wybudowano 64 obiekty kolejowe. Trzy stacje, Szczutowo, Rypin i Kretki, wyposażono we wszystkie urządzenia dla potrzeb ruchowych i handlowych. Ułożenia toru, dokonano przy pomocy mechanicznego pociągu-dźwigu. Przy budowie zatrudniono miejscową ludność w liczbie około 750 dziennie. Przemawiali następnie ka. prałat Okolski oraz burmistrz Sierpc p. Jan Zugał.

Min. Ulrych w swoim przemówieniu nazwał doroczne jesienne uroczystości tego rodzaju „dotynkami kolejarzkimi”. Nowa linia kolejowa połączyła dwie rozdarte doniedawna dzielnice, Mazowsze i Pomorze. Jest ona nowym symbolem dążenia Polski do siły i potęgi. Odrabiamy zaniechania zaborców. Tych zaniechań wiekowej niewoli w kilku latach odrobiliśmy nie da. Odrobimy je jednak w następnych dziesiątkach lat. W końcu p. minister wzywa całe społeczeństwo do dalszej rzetelnej, społecznej współpracy i prosi o więcej zaufania Polaka do Polaka.

Teraz ka. biskup dr. Okoniewski

dokonał poświęcenia toru, a minister Ulrych przeciął symboliczną wstęgę. Za chwilę pociąg z gośćmi ruszył przez bramę triumfalną w pierwszą oficjalną podróż.

W Szczutowie pociąg wolno przejechał przez stację, witany przez miejscowe organizacje. Bardzo nastrojowo powitał min. Ulrycha Rypin — nie bramami triumfalnymi, lecz wystawą rolniczą, wystawą produktów urodzajnej Ziemi Dobrzyńskiej. W imieniu społeczeństwa tej ziemi zabrali głos sen. Siemiątkowski. „Nie bramy triumfalne wzniesiliśmy na Twoje, Panie Ministrze, powitanie, lecz plody naszej urodzajnej ziemi ściskamy Ci do stóp, te plody, które nowym szlakiem kolejowym pójdą w daleki świat”.

Sen. Siemiątkowski, przy zwiedzaniu wystawy, informuje nas, iż spół-

dzielczość rolnicza w Rypinie znajduje się na bardzo wysokim poziomie. Zagranicę i za Ocean wywozi się stąd rocznie za 4 mil. zł produktów rolnych, i to produktów najwyższej klasy. Ow szpaler z maseł eksportowym i napisami angielskimi, wyroby mleczarskie, sery itp. w luksusowych opakowaniach, przypominających opakowania bekonowe, wywołały wśród gości ogólne zainteresowanie i wzbudzały podziw. Widzieliśmy tu poza tym wielkich rozmiarów jabłka, dynie, cebule, ziemniaki, buraki itp., snopki zboża rypińskiego, kukurydzy, drzewka owocowe ze szkółki itd. itd. P. minister Ulrych, szczerze tym oryginalnym powitaniem uradowany, zabrał ze sobą do pociągu witające go kwiatami dzieci z przedszkola rypińskiego, przewożąc je do następnej stacji, skąd

specjalny pociąg odwiózł dzieci z powrotem do Rypina.

W Kretkach powitał p. ministra hr. Sierakowski, zaś w Brodnicy, już na terytorium Pomorza, wojewoda Raczkiewicz i burmistrz Burkus. Wszędzie w uroczystościach brały udział tłumy ludności. Pod koniec, w Brodnicy, przemówił jeszcze raz minister Ulrych, ponownie apelując do zgody i jedności wszystkich, a przede wszystkim do wyrozumienia pewnych braków, które Polska postara się rychło odrobić.

W kilka minut później organizacje brodnickie, z orkiestrą na czele, żegnały odjeżdżających do Warszawy dygnitarzy.

Należy jeszcze zaznaczyć, że koszt budowy nowej linii kolejowej wyniósł 8 200 000 zł i że Polska Niepodległa wybudowała nowych torów około 1 700 km, tak, że dziś posiadamy około 21 000 km sieci kolejowej. Najbardziej zasłużonych wokół budowy nowej linii pracowników kolejowych min. Ulrych udekorował orderami, nadesłanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Uroczyste wręczenie orderów odbyło się w Sierpcu oraz w Brodnicy.

Kazimierz Małycha.

Wszędzie w uroczystościach brały udział tłumy ludności. Pod koniec w Brodnicy, przemówił jeszcze raz minister Ulrych, ponownie apelując do zgody i jedności wszystkich, a przede wszystkim do wyrozumienia pewnych braków, które Polska postara się rychło odrobić.

W kilka minut później organizacje brodnickie, z orkiestrą na czele, żegnały odjeżdżających do Warszawy dygnitarzy.

Należy jeszcze zaznaczyć że koszt budowy nowej linii kolejowej wyniósł 8 200 000 zł i Polska Niepodległa wybudowała nowych torów około 1 700 km tak że dziś posiadamy 21 000 km sieci kolejowej. Najbardziej zasłużonych wokół budowy nowej linii pracowników kolejowych min. Ulrych udekorował orderami, nadesłanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Uroczyste wręczenie orderów odbyło się w Sierpcu i w Brodnicy.

Materiały zebrał i tekst opracował
Dariusz Lazarowski